

BILDANDE AV KLOVBACKENS NATURRESERVAT

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsats på karta enligt bilaga 1 och 2, med de gränser som slutligen märks ut i fält, som naturreservat. Naturreservatets namn ska vara Klovbackens naturreservat.

För att tillgodose och uppnå syftet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se Föreskrifter för naturreservatet).

Slutligen fastställer länsstyrelsen med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. skötselplan enligt bilaga 3 för naturreservatets långsiktiga vård. Förvaltare för naturreservatet ska vara Länsstyrelsen.

Förevarande beslut träder i kraft när det vinner laga kraft. Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Föreskrifterna enligt punkten C om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet och om ordningen i övrigt inom naturreservatet träder dock i kraft den dag som framgår av kungörelsen i länets författningssamling, och dessa föreskrifter gäller därvid enligt 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken omedelbart, även om de överklagas.

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Klovbackens naturreservat
NVR-id:	21-2044850
Kommun:	Nordanstig
Lägesbeskrivning:	Ca 9 km norr om Bergsjö och ca 8 km väster om Gnarp. Se bifogad översiktskarta (bilaga 2)
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM):	N: 6882998 E: 608955
Gräns:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 1), gränsen är markerad med den punkt-streckade linjen.
Fastigheter:	Västergrängsjö 5:16
Markägare:	Staten
Areal (från VIC Natur):	Total areal 12 ha Landareal 12 ha Produktiv skogsmark 11,2 ha Därav naturskog* 8,2 ha *Areal från Länsstyrelsens naturskogsinventering
Natura 2000-område:	Klovbäcken SE0630227
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Friluftsliv:	Området är av litet intresse för friluftslivet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden och att skydda, vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området. De värdefulla livsmiljöerna gran- och blandnaturskog, lövsumpskog och skogsbäck, samt de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för dessa livsmiljöer ska ha gynnsamt tillstånd. Strukturer och funktioner som gamla, grova och senvuxna träd, hålträd, stående döda och döende träd och lågor, erosionsbranter och raviner, naturlig hydrologi och vattenståndsfuktuation ska förekomma i för

livsmiljöerna gynnsam omfattning *. Skyddsvärda arten sötgräs ** ska ha gynnsamt tillstånd*.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området
- Områdets naturliga hydrologi skyddas från fysisk påverkan
- Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras
- Skogsmiljöerna lämnas huvudsakligen för fri utveckling

Delar av Naturreservatet omfattar natur som ingår i det europeiska nätverket Natura 2000 (SE0630227) som upprättats med ledning av direktiv från EU. Habitat Lövsumpskog av fennoskandisk typ (9080), vilket är upptaget i art- och habitatdirektivet ska ha gynnsam bevarandestatus, liksom sötgräs (*Cinna latifolia*) som växer i området.

Skäl för beslutet

Klovbackens naturreservat utgörs av en sydvänd mycket högproduktiv barrblandskog, det är mycket ovanligt att sådan skog håller naturskogsqualitéer. Området är även en mycket värdefull lokal för sötgräs, storgröe och glesgröe.

Skogen har ett stort antal viktiga strukturer och spåren efter tidigare skogsbruk är få. Här finns gamla träd och andelen död ved i olika nedbrytningsstadier är riklig i vissa delar av området. Främst förekommer lågor av gran, men här finns även en del högstubbar av asp och enstaka torrakor av gran.

Bäcken bildar en värdefull bäckdal med fuktigt och skyddat lokalklimat. Det skyddade och fuktiga läget ger goda förutsättningar för ett flertal organismgrupper. Sötgräs som växer invid bäcken är upptagen i upptagen på bilaga 2 i Art- och habitatdirektivet (92/43/EEC) och omfattas av ett åtgärdsprogram (Åtgärdsprogram för hotade arter) med syfte att bevara arten. Sötgräs, glesgröe och storgröe växer huvudsakligen i anslutning till Klovbäckens stränder och är gynnat av frånvaron av konkurrerande vegetation på den blottade mineraljorden som bäcken skapar vid höga flöden.

* =Gynnsamt tillstånd (på objektsnivå) är jämförbart med begreppet gynnsam bevarandestatus. Vad som menas med gynnsam bevarandestatus definieras i 16 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

** Arter upptagna i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, det s.k. art- och habitatdirektivet, eller i rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar, det s.k. fågeldirektivet.

Inom området förekommer det flera arter som är upptagna på den svenska rödlistan.

Inom naturreservatets finns två nyckelbiotoper och ett objekt med naturvärde som avgränsades vid Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering.

Föreskrifter för naturreservatet

Föreskrifterna under A och C nedan utgör inte hinder för förvaltaren av naturreservatet eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att utföra de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, som framgår av föreskrifterna B1-B5 nedan och som preciseras i fastställd skötselplan. Inte heller utgör föreskrifterna hinder för Länsstyrelsen eller av Länsstyrelsen utsedd uppdragstagare att utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv inom naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. uppföra eller anlägga byggnad, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning,
3. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,
4. bedriva vattenverksamhet, som t.ex. att utföra vattenreglering eller leda bort vatten,
5. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämna, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block,
6. bedriva mineralutvinning,
7. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringsämnen,
8. framföra motordrivet fordon

9. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
10. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,
11. upplåta mark för organiserade tävlingar,

Föreskrift 8 ovan utgör inte hinder för älgtävlare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske på så sätt att skador på mark och vegetation minimeras.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktigas ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla följande intrång.

1. Utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Uppsättning och underhåll av informationstavlor.
3. Undersökning och dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv.
4. Fällning och ringbarkning av gran
5. Restaurering av vattendrag

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon
2. ta ved eller elda
3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,
4. skada, plocka eller samla in växter, svampar, lavar och alger

5. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
6. skada fast föremål eller ytbildning, så som att omlagra eller bortföra sten eller därmed jämförligt,
7. använda området för organiserade tävlingar.

Föreskriften 4 ovan gäller med undantag för plockning för eget behov av sådana bär, matsvampar och växter som inte rödlistade.

Föreskriften 1 och 5 ovan utgör inte hinder för innehavare av särskild rätt, i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet. Vid uttransport av större vilt från området gäller dock att användning av älghugare eller liknande ska ske på så sätt att skador på mark och vegetation minimeras.

Föreskrift 5 utgör inte hinder för tillåtet fiske.

Andra föreskrifter som gäller för området

Delar av naturreservatet är även Natura 2000-område (SE630227, Klovbacken). För verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a-29 §§ miljöbalken. För Natura 2000-området finns en upprättad bevarandeplan med länsstyrelsens diarienummer 511-8043-05, 00-001-064.

Ärendets handläggning

Klovbackens naturvärden finns omnämnda i Länsstyrelsen naturvårdsprogram, Värdefull natur i Gävleborg (1997). I programmet anges området ha högt naturvärde. Delar av Klovbackens naturreservat är utpekade som ett Natura 2000-område. I samband med Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering i området 2005 identifierades två nyckelbiotoper och ett objekt med naturvärde i och i direkt anslutning till Natura 2000-området. Hösten 2005 inkom en avverkningsanmälan inom Natura 2000-områdets östra del. Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen besökte området och konstaterade att avverkningen inte var förenligt med Natura 2000-områdets naturvärden. Ytterligare en avverkningsanmälan inkom under 2006. Under hösten 2007 inventerade Länsstyrelsen hela områdets (inklusive N2000-området) naturvärden och undersökte områdets förutsättningar för skydd. Naturvårdsverket godkände Länsstyrelsens förslag till bildande av naturreservat eller tecknande av naturvårdsavtal i slutet av 2007. I januari 2008 genomförde Länsstyrelsen ett markägarmöte i Bergsjö. Vid mötet berättade Länsstyrelsen om områdets höga naturvärden, vilka skyddsformer (naturreservat och naturvårdsavtal) som

Länsstyrelsen arbetar med och vilken rätt markägarna har till ersättning. Efter samråd med markägarna beslutade Länsstyrelsen att arbeta vidare med naturreservatsbildning vid Klovbäcken. En värdering av berörda fastigheter genomfördes under 2008 av konsultfirman NAI Svefa AB. Förhandlingen med markägarna utfördes av fastighetskonsult Torkel Öste AB. Två fastigheter löstes in av Staten i östra delen av området.

Markägarna i den västra delen av området kom in med en skrivelse i april 2008 till Länsstyrelsen om att de vill vänta med reservatsbildning/naturvårdsavtal. Länsstyrelsen förde en diskussion med fastighetsägarna om att de behövde komma överens om skyddsform. Efter fortsatta diskussioner med markägarna så valde Länsstyrelsen att avstå från reservatsbildning längs med stora delar av bäcken och Natura 2000-området på grund av att markägarna inte ville detta. Länsstyrelsen bedömde att naturskyddet är tillräckligt med den lagstiftning som Natura 2000 innebär. Naturreservatet kom därför bara att omfatta de två inlösta fastigheterna i östra delen.

Förbudet mot att avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle, medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörda fastigheter. Överenskommelse om ersättning enligt 34 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och enligt 31 kap. miljöbalken har därför träffats med berörda sakägare.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, har länsstyrelsen gjort bedömningen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen. Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken utgörs av bestämmelser som tydliggör allemansrätten och i någon mån begränsar denna på de områden där detta behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Beslut och skötselplan remitterades den 12 november 2015 till berörda myndigheter, organisationer och sakägare. Följande synpunkter inkom:

- Skogsstyrelsen tillstyrker förslag och anser att det är positivt att den biototyp med högproduktiva skogar skyddas i enlighet med skogsstrategin. Den rikliga förekomsten av sötgräs (*Cinna latifolia*), en art som är upptagen i artskyddsförordningen, utgör ytterligare ett argument för att prioritera området för skydd. Vidare så anser att det är positivt på att man i skötselplanen öppnat upp för eventuella åtgärder, så som fällning/ringbarkning och restaurering av bäck, om det skulle bli nödvändigt för att uppnå bevarandemålen.
- Nordanstigs kommun har inga synpunkter på förslaget.
- Naturvårdsverket tillstyrker förslaget.

- Sveriges geologiska undersökning (SGU) har inga synpunkter på förslaget men värdesätter stort att geologiska aspekter har beaktats i beskrivningen av naturtypens karaktär och förutsättningar.
- Havs och vatten myndigheten tillstyrker förslaget till bildande samt skötselplan för Klovbackens naturreservat

Länsstyrelsens motivering av beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 1 § andra stycket miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § första stycket miljöbalken får länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken, följer att det i beslutet ska anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet. Enligt paragrafens tredje stycke får länsstyrelsen meddela beslut om nya inskränkningar eller nya skäl för naturreservat om det behövs för att uppnå syftet med skyddet.

Enligt 7 kap. 6 § miljöbalken får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång om det behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Enligt 7 kap. 25 § miljöbalken ska länsstyrelsen ta hänsyn till enskilda intressen och skyddsbestämmelserna får inte gå längre än vad som krävs för syftet med skyddet ska tillgodose.

Enligt 7 kap. 30 § första stycket miljöbalken jämfört med 22 § första meningen förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. får länsstyrelsen meddela föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet.

Beskrivning av området

Klovbackens naturreservat ligger i norra Hälsingland ungefär 9 km norr om Bergsjö i Nordanstigs kommun. Naturreservatet utgörs av en högproduktiv gran- och barrblandskog med inslag av lövsumpskog och myrmark. I reservatets södra del rinner Klovbäcken igenom. Området ligger i kuperad

terräng på ca 100-150 meters höjd över havet. Marken består av morän och finkornigt material av sand, mo och mjäla.

Huvuddelen av reservatet utgörs av ett större sammanhängande område med naturskogsmiljöer. Skogen består till störst del av granskog med ett partivis stort lövträdsinslag och gott om äldre träd och död ved. Vid bäcken växer löv- och granskog av sumpskogskaraktär och här finns också en mindre myrmark. Lövträden i området utgörs främst av björk och asp, men här växer även rönn, sälg och gråal. Hela området sluttar ner mot Klovbäcken, i mindre delar kraftigt. Ett par mindre raviner med litet vattenflöde förekommer i de brantaste partierna. Markvegetationen är i stora delar örtrik med bland annat blåsippa, trolldruva och ormbär. Förekomsten av blåsippa tyder på en kalkpåverkan i området. Skogen har ett stort antal viktiga naturskogsstrukturer och spåren efter tidigare skogsbruk är få. Här förekommer gamla träd och andelen död ved, i olika nedbrytningsstadier, finns i vissa delar stor omfattning. Främst förekommer lågor av gran, men här finns även en del högstubbar av asp och enstaka torrakor av gran. Även träd med hackspettshål förekommer, främst asp. På äldre aspar växer stor aspticka och på granlångor växer ullticka och granticka. Till den äldre skogen är ett rikt fågelliv knutet. Den stora andelen gamla träd och lövträd samt gott om död ved skapar goda förutsättningar för en stor artrikedom. Inom området finns bland annat tretåig hackspett och gråspett. Även slaguggla förekommer i området.

I reservatets södra delar rinner Klovbäcken. Klovbäckens vatten kommer till störst del från det anslutande Klovberget. Vattnet söker sig fram i botten på en mindre dalgång med flack botten och svagt fall. I detta område har bäcken rätats, vilket uppgrävda vallar i kanterna av bäcken indikerar. Fältskiktet är partivis örtrikt med ormbunkar, bland annat strutbräken, som dominerar markfloran. De torrare sluttningarna mot bäcken domineras av lågorter och ris. Bäcken bildar en värdefull bäckdal med fuktigt och skyddat lokalklimat. Det skyddade och fuktiga läget ger goda förutsättningar för ett flertal organismgrupper. Vid Klovbäcken växer det rödlistade sötgräset *Cinna latifolia*. Sötgräs är upptagen i upptagen på bilaga 2 i Art- och habitatdirektivet (92/43/EEC) och omfattas av ett åtgärdsprogram (Åtgärdsprogram för hotade arter) med syfte att bevara arten. Gräset växer huvudsakligen i anslutning till Klovbäckens stränder och är gynnat av frånvaron av konkurrerande vegetation på den blottade mineraljorden som bäcken skapar vid höga flöden. Även de rödlistade arterna storgröe *Poa remonata* och glesgröe *Glyceria lithuanica* finns rapporterade från området runt bäcken.

Bedömning

Området behöver skyddas för att tillgodose behovet av orörda skogsområden och för att bevara skogslevande djur och växter. Området bidrar därmed till att uppfylla miljö kvalitetsmålet "Levande skogar" och "Ett rikt växt- och djurliv".

Området är ett bra exempel på den typ av områden som ska prioriteras enligt Länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för formellt skydd av skog i Gävleborgs län (Länsstyrelsens rapport 2006:19-21). Skogen har mycket hög bonitet. Enligt värderingen av området är boniteten G26. Skogar med så hög bonitet med höga naturvärden räknas som nationellt underrepresenterade och i ”Nationell strategi för formellt skydd av skog” (Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2005) anges sådana skogar vara prioriterad skogstyp för det formella skyddet.

Enligt Nordanstigs kommuns kommunomfattande översiktsplan antagen 2004 är Natura 2000-området Klovbäcken utpekat som område för naturvård. Övriga delar av naturreservatet är utpekat som område för skogsbruk. Bildandet av naturreservatet överensstämmer således inte med kommunens översiktsplan. Om områdets naturvärden hade varit kända hade området sannolikt varit utpekat som område för värdefull natur i översiktsplanen, i likhet med många andra områden av samma karaktär. Länsstyrelsen gör därför bedömningen att naturreservatet inte motverkar intentionerna i kommunens översiktsplan.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort värde för bevarande av den biologiska mångfalden. Det är därför enligt Länsstyrelsens bedömning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken. Att så sker bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenområdena enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde. Vid denna avvägning, enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, har Länsstyrelsen funnit att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som genom reservatsföreskrifterna gjorts i rätten att använda mark- och vattenområden är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som krävs för att uppnå syftet med naturreservatet. De inskränkningar som görs enligt 7 kap. 5 § miljöbalken går inte längre än vad som krävs för att långsiktigt uppfylla syftet med reservatet. Länsstyrelsen har beaktat proportionalitetsprincipen.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och för allmänheten är så stora att de överväger de negativa effekterna som kan uppstå för allmänheten och för berörda fastighets- och sakägare. Enligt länsstyrelsens mening är föreskrifterna anpassade till naturreservatets syfte och bevarandevärdena i området.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte (7 kap. 26 § miljöbalken). Enligt 7 kap. 7 § sista stycket miljöbalken gäller att beslut om dispens får meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område.

Länsstyrelsen ska bedriva tillsyn över naturreservatet. I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Av 29 kap. 2 och 2 a §§ miljöbalken följer bland annat att det kan medföra straffansvar att orsaka skada i eller bryta mot föreskrift som meddelats för ett naturreservat.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom naturreservatet syftar till att bevara biologisk mångfald ska eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas. Bestämmelserna i 5, 6 och 10 §§ skogsvårdslagen (1979:429) ska inte tillämpas inom naturreservatet.

Beslut i ärendet har fattats av landshövdingen Per Bill. I den slutliga handläggningen har även deltagit enhetschefen Ann Gudéhn, juristen Ann-Charlotte Nyman, biologen Martina Kluge, biologen Linda Svensson och biologen Robert Ahlberg, den sistnämnda föredragande.

Per Bill

Robert Ahlberg

Bilagor:

1. Beslutslista
2. Översiktskarta
3. Skötselplan
4. Brytpunktskarta
5. Tekniskbeskrivning
6. Sändlista
7. Hur man överklagar

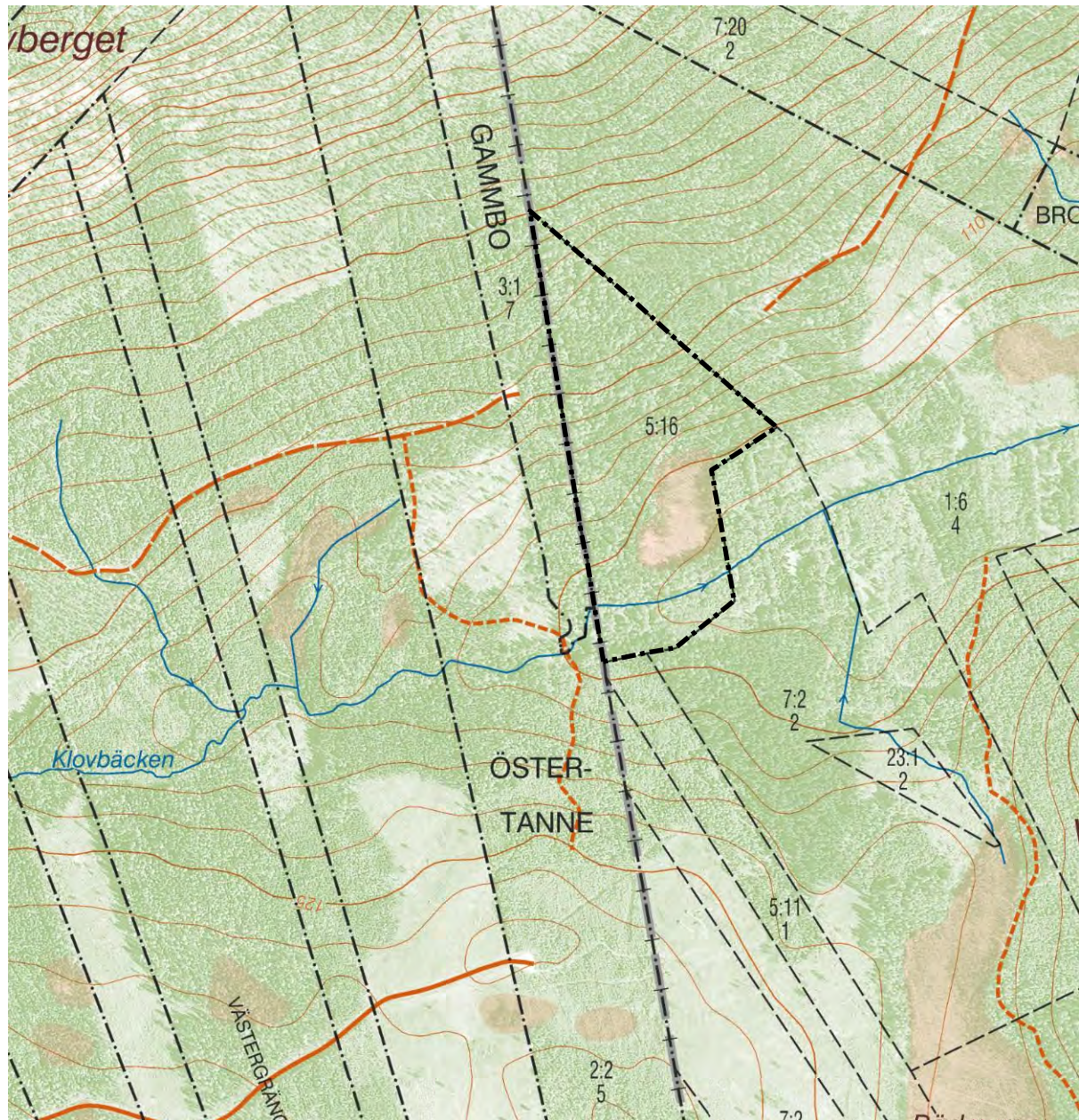
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2016-02-03

Dnr 511-5168-11
32-225

Bilaga 1

Klovbackens naturreservat Beslutskarta

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Centrumkoordinater N: 6882998 E:608955

Skala 1:10 000

0 50 100 200 300 400 500 Meter

© Lantmäteriet

Beslutskarta för Klovbackens naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

----- Gräns för naturreservatet

----- Fastighetsgränser

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	010-225 10 00	010-225 11 50	gavleborg@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2016-02-03

Dnr: 511-5168-11
32-225

Bilaga 2

Klovbackens naturreservat Översiktskarta

Bakgrundskarta: Vägkartan

Centrumkoordinater N: 6883208 E: 608993

Skala 1:100 000

Klovbackens naturreservat

0 0,5 1 2 3 4 5 6 Kilometer

© Lantmäteriet

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

010-225 10 00

010-225 11 50

gavleborg@lansstyrelsen.se

Naturvårdsenheten

SKÖTSELPLAN FÖR KLOVBACKENS NATURRESERVAT

BESKRIVNINGSDDEL

I skötselplanen anges målen med naturreservatet och de ska ligga till grund för dess vård och skötsel. Naturreservatet ska utmärkas genom förvaltarens försorg enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

1. Beskrivning av bevarandevärdena

1.1 Administrativa data

Objektnamn	Klovbackens naturreservat
NVR-id	21-2043467
Län	Gävleborgs län
Kommun	Nordanstig
Arealer (från VIC Natur):	Total areal 12 ha Landareal 12 ha Produktiv skogsmark 11,2 ha Därav naturskog* 8,2 ha *Areal från Länsstyrelsens naturskogsinventering
Naturtyper enligt Natura 2000: Lövsumpskog av fennoskandisk typ (9080)	0,34 ha
Naturtyper landareal (enligt Metrias naturtypskartering KNAS):	
Granskog	4,1 ha
Barrsumpskog	0,6 ha
Lövblandad barrskog	4,9 ha
Triviallövskog	1,3 ha
Lövsumpskog	0,2 ha
Våtmark	0,9 ha

2016-02-03

Dnr 511-5168-11

Prioriterade bevarandevärden:	
Markslag	Skog och skogsbäck
Naturtyper	Näringsrik gran- och blandskog, lövsumpskog och skogsbäck
Strukturer och funktioner	Naturlig hydrologi och vattenståndsfluktuation, erosionsbranter och raviner, gamla, grova och senvuxna träd, hålträd, stående döda och döende träd och lågor
Växt- och djursamhällen	Fåglar, kärlväxter, svampar, lavar
Arter (rödlistade arter och signalarter) *Art upptagen på bilaga 1 i Fågeldirektivet, Natura 2000 ** Art upptagen på bilaga 2 i Art- och habitatdirektivet, Natura 2000 *** Art inom Åtgärdsprogram för hotade arter Rödlistekategori: CR = akut hotad (critically endangered) EN = starkt hotad (endangered) VU = sårbar (vulnerable) NT = missgynnad (near threatened)	<u>Fåglar:</u> Tretåig hackspett <i>Picoides tridactylus</i> *, NT Slaguggla <i>Strix uralensis</i> *, <u>Kärlväxter:</u> Svart trolldruva <i>Actea spicata</i> , S3 Gullpudra <i>Chrysosplenium alternifolium</i> , Sötgräs <i>Cinna latifolia</i> ** ***, VU Tibast <i>Daphne mezereum</i> , Knärot <i>Goodyera repens</i> , NT, Blåsippa <i>Hepatica nobilis</i> , Glesgröe <i>Glyceria lithuanica</i> , VU Strutbräken <i>Matteuccia struthiopteris</i> , Storgröe <i>Poa remota</i> , NT, Lundstjärnblomma <i>Stellaria nemorum</i> , <u>Svampar:</u> Granticka <i>Phellinus chrysoloma</i> , NT, Ullticka <i>Phellinus ferrugineofuscus</i> , NT, Stor aspticka <i>Phellinus populicola</i> , NT, <u>Lavar:</u> Lunglav <i>Lobaria pulmonaria</i> , NT,
Friluftsliv	Av litet intresse
Bebyggelse och anläggningar	Inga kända byggnader eller anläggningar

1.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Området har tidigare nyttjats för fåboddrift med bete på skogen samt för kolningen. Det finns fåbodvallar i flera riktningar runt Klovbäcken, varav den närmaste ligger mindre än 1 km från området. Människor har rört sig i området för att tillvarata skogens resurser vad gäller fångst, bränsle och bete. I områdets sydöstra del finns igenväxande marker med dikessystem. Klovbäcken har här rätats och små, äldre vallar med massor förekommer längs kanterna av bäcken. Området har tidigare nyttjats för slåtter och bete. I detta område har det även funnits ängslador som numera är försvunna.

1.3 Områdets bevarandevärden

1.3.1 Biologiska bevarandevärden

Huvuddelen av reservatet utgörs av ett större sammanhängande område med naturskogsmiljöer. Skogen består till störst del av granskog med ett partivis stort lövträdsinslag och gott om äldre träd och död ved. Vid bäcken växer löv- och granskog av sumpskogskaraktär och här finns också en mindre myrmark. Lövträden i området utgörs främst av björk och asp, men här växer även rönn, sälg och gråal. Hela området sluttar ner mot Klovbäcken, i mindre delar kraftigt. Ett par mindre raviner med litet vattenflöde förekommer i de brantaste partierna. Markvegetationen är i stora delar örtrik med bland annat blåsippa, trolldruva och ormbär. Förekomsten av blåsippa tyder på en kalkpåverkan i området. Skogen har ett stort antal viktiga naturskogsstrukturer och spåren efter tidigare skogsbruk är få. Här förekommer gamla träd och andelen död ved, i olika nedbrytningsstadier, finns i vissa delar stor omfattning. Främst förekommer lågor av gran, men här finns även en del högstubbar av asp och enstaka torrakor av gran. Även träd med hackspettshål förekommer, främst av asp. På äldre aspar växer stor aspticka och på granlågor växer ullticka och granticka. Till den äldre skogen är ett rikt fågelliv knutet. Den stora andelen gamla träd och lövträd samt gott om död ved skapar goda förutsättningar för en stor artrikedom. Inom området finns bland annat tretåig hackspett och gråspett. Även slaguggla förekommer i området.

I reservatets södra delar rinner Klovbäcken. Klovbäckens vatten kommer till störst del från det anslutande Klovberget. Vattnet söker sig fram i botten på en mindre dalgång med flack botten och svagt fall. I detta område har bäcken rätats, vilket uppgrävda vallar i kanterna av bäcken indikerar. Fältskiktet är partivis örtrikt med ormbunkar, bland annat med strutbräken, som dominerar markfloran. De torrare sluttningarna mot bäcken domineras av lågorter och ris. Bäcken bildar en värdefull bäckdal med fuktigt och skyddat lokalklimat. Det skyddade och fuktiga läget ger goda förutsättningar för ett flertal organismgrupper. Vid Klovbäcken växer det rödlistade sötgräset *Cinna latifolia*. Sötgräs är upptagen i upptagen på bilaga 2 i Art- och habitatdirektivet (92/43/EEC) och omfattas av ett åtgärdsprogram (Åtgärdsprogram för hotade arter) med syfte att bevara arten. Gräset växer huvudsakligen i anslutning till Klovbäckens stränder och är gynnat av frånvaron av konkurrerande vegetation

på den blottade mineraljorden som bäcken skapar vid höga flöden. Även de rödlistade arterna storgröe *Poa remonata* och glesgröe *Glyceria lithuanica* finns rapporterade från området runt bäcken.

1.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

I det avgränsade området finns inga kända forn- eller kulturlämningar.

1.3.3 Geovetenskapliga bevarandevärden

Den aktiva erosionen vid Klovbäcken och de mindre ravinerna i den östra delen av reservatet utgör viktiga geologiska strukturer i naturreservatet. I övrigt finns inga kända geovetenskapliga värden.

1.3.4 Bevarandevärden för friluftsliv

Området är av litet intresse för friluftslivet.

1.4 Källförteckning

- Värdefull natur i Gävleborg, 1997, Rapport 1997:12, Länsstyrelsen i Gävleborg
- ArtDatabanken, 2005, Faktablad: *Cinna latifolia* – sötgräs, författare Peter Ståhl 1997
- Bevarandeplan Natura 2000 – Klovbäcken, 2005, dnr 511-8043-05, Länsstyrelsen i Gävleborg
- <http://artfakta.artdatabanken.se/>
- Nyckelbiotopsinventering, 2005, Skogsstyrelsen
- Skogsstyrelsen, 2014. Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen, Jönköping.
- Strategi för formellt skydd av skog i Gävleborgs län, 2006, Rapport 2006:19-21, Länsstyrelsen i Gävleborg
- Länsstyrelsens naturskogsinventering av Klovbäcken, 2007, Länsstyrelsen i Gävleborg
- Rödlistade arter, digitalt material

PLANDEL

2. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Naturreservatet är indelat i två skötselområden, vilka utgår från den skötsel som ska genomföras. Skötselområdena är:

- 1: Skog och skogsbäck med i huvudsak fri utveckling
2. Friluftsliv och skötsel av anläggningar

Skötselplanens skötselområde 1: Skog och skogsbäck med i huvudsak fri utveckling, 12 ha

Målbild

Bevara en flerskiktad näringsrik granskog och barrblandskog med de naturliga variationer som finns i dessa. Det ska vara rikligt med död ved och en god spridning i skiktning. Lövträden ska fortsatt vara kvar i området. De lövsumpskogar som finns i området ska vara rikliga på död ved och vara fortsatt lövdominerade. Klovbäcken ska fortsatt vara en naturlig skogsbäck med den naturliga störningsregim som finns idag. Sötgräs ska finnas i området.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Klovbäcken har kontinuerligt erosion
- Utbredningen av gran- och blandnaturskog är 10 ha
- Utbredningen av lövsumpnaturskog är 0,2 ha
- Områden med blottad mineraljord nybildas kontinuerligt längs bäcken
- Död ved förekommer med minst 20 m³/ha. Den döda veden representerar alla olika nedbrytningsstadier och nybildas successivt
- Populationen av sötgräs ska vara minst 100 exemplar

Skötselåtgärder

Områdets naturvärden ska bibehållas och utvecklas genom fri utveckling. Vid behov kan fällning eller ringbarkning av gran göras för att öka mängden död ved i gran- och blandskogen eller för att motverka graninväxt i lövsumpskog. Om sötgräspopulationen minskar kan det vara ett alternativ att restaurera bäcken till ett meandrande vattendrag.

Skötselplanens skötselområde 2: Friluftsliv och skötsel av anläggningarBevarandemål:

- Naturreservatets gränsmarkeringar är väl markerade
- En väl underhållen informationsskylt med beskrivning av naturreservatet finns vid skogsbilvägens vändplan (för placering, se skötselkarta)

Skötselåtgärder:

Naturreservatets gränser markeras i terrängen. Informationsskylt tas fram och sätts upp vid skogsbilvägens vändplan. Gränsmarkeringar och informationsskylt underhålls därefter vid behov.

3. Uppföljning*3.1 Uppföljning av skötselåtgärder*

Länsstyrelsens personal eller andra av länsstyrelsen anlitade entreprenörer ansvarar för dokumentation och rapportering av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts. Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning och utvärdering av genomförda skötselåtgärder sker.

3.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen specificeras i "Uppföljningsplan för Klovbackens naturreservat" som fastställdes i samband med naturreservatets bildande. Mer information om Länsstyrelsens uppföljning finns i "Uppföljning av skyddade områden i Gävleborgs län – policy och översiktlig plan 2012".

4. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Frekvens	Prioritering	Finansiering
Väl underhållen och markerad gräns	Initialt därefter vid behov	Naturreservatets gränser	Vid behov	1	Skötselanslaget
Nya informationsskyltar sätts upp och underhålls	Initialt därefter vid behov	Enligt karta	Vid behov	1	Skötselanslaget
Fällning och ringbarkning av gran	Vid behov	I området	Vid behov	3	Skötselanslaget
Restaurering av vattendrag	Vid behov	Längs bäcken	Engångsåtgärd	3	Skötselanslaget

2016-02-03

Dnr 511-5168-11

5. Revidering

Skötselplanen gäller tillsvidare, men bör löpande ses över och revideras vid behov. Om inte tidigare kan det vara lämpligt att revidera skötselplanen om 20 år.

Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör skötselplan
2016-02-03

Dnr 511-5168-11
32-225

8(8)

Klovbackens naturreservat Skötselområdeskarta

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:10 000

Karta tillhörande skötselplan för Klovbackens naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Centrumkoordinater N: 6882998 E: 608955

0 50 100 200 300 400 500 Meter

© Lantmäteriet

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

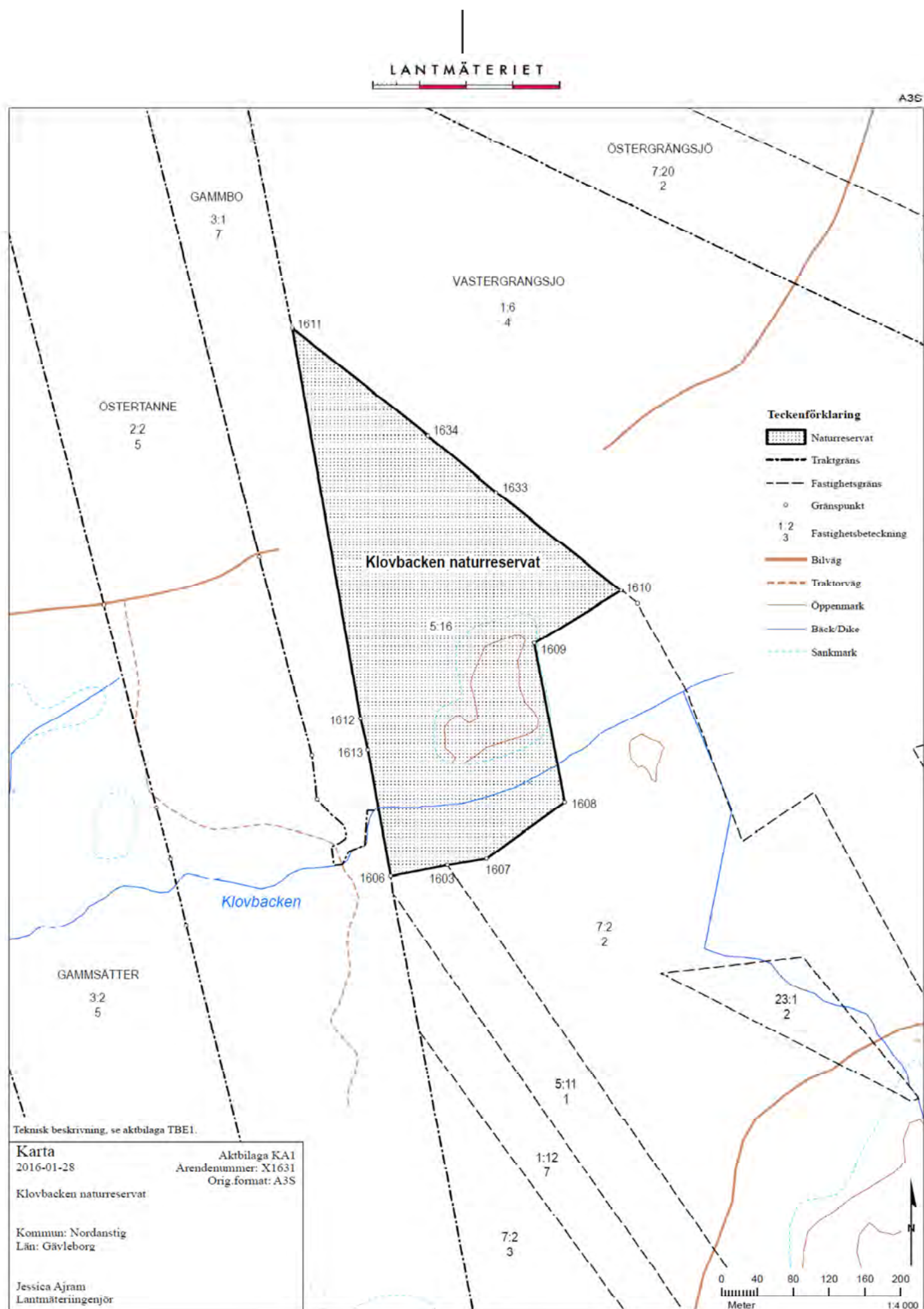
Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

026-17 10 00

026-17 13 16

gavleborg@lansstyrelsen.se

Teknisk beskrivning

Ärendenummer
X1631

Lantmäteriingenjör
Jessica Ajram

Ärende	Klovbacken naturreservat	
	Kommun: Nordanstig	Län: Gävleborg

Koordinatsystem SWEREF 99 TM

Koordinatkvalitet Inre 30 mm, Yttre 500 mm

Punktnummer	Norr(N)	Öst(E)	Markering
1603	6882706.05	608963.85	Råsten
1606	6882693.01	608900.45	Råsten
1607	6882713.82	609007.38	Råsten
1608	6882783.49	609094.43	Rör i mark
1609	6882977.41	609060.64	Rör i mark
1610	6883041.25	609157.40	Träpåle
1611	6883362.57	608790.74	Råsten
1612	6882885.37	608866.91	Träpåle
1613	6882847.36	608875.02	Träpåle
1633	6883162.64	609017.86	Råsten
1634	6883231.85	608942.13	Råsten

Framställd genom Nymätning och kopiering från registerkarta

Mätmetod Satellitmätning NRTK-tjänst

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni göra det **skriftligen** hos **Regeringen, Miljödepartementet**.

Brevet med överklagandet skall dock lämnas eller skickas till:

Länsstyrelsen Gävleborg
801 70 Gävle

eller via e-post till:

gavleborg@lansstyrelsen.se

Skrivelsen med överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Om överklagandet kommer in för sent kan det inte tas upp till prövning.

I överklagandet ska Ni ange

1. Ert namn och Er adress
2. vilket beslut Ni överklagar (diarienummer eller motsvarande)
3. vilken ändring Ni vill ha, samt
4. vilka skäl Ni anser att Ni har för ändringen.

Vill Ni veta mera om hur man överklagar kan Ni ta kontakt med Naturvårdsenheten vid Länsstyrelsen, telefon 010-225 10 00.

UPPLYSNINGAR

Regeringen prövar efter överklagande beslut av statliga myndigheter i frågor som rör bildande av naturreservat, utom frågor om ersättning, (18 kap 1 § miljöbalken).

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten får överklaga beslut om bildande av naturreservat (40 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

Beslut om bildande av naturreservat får även överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot samt den myndighet, kommunala nämnd eller annan som enligt vad som är särskilt föreskrivet i balken eller i föreskrifter meddelade med stöd av balken har rätt att överklaga. Denna paragraf innebär inte någon inskränkning av rätten att överklaga enligt bestämmelser i rättegångsbalken (16 kap 12 § miljöbalken).